

A férfi hunyorogva nézi a napfelkeltét, sóhajt, aztán (halkan, hogy fel ne ébressze feleségét és a két kölyköt) visszasétál a kátránylappal megerősített házba. Magasra emeli a lábát, így nem veri fel a port. Odabent is óvatosan mozog, bár a viskóban jóformán semmi sincs, amit leverhetne. Néhány dibdáb bútordarab (szekrény, asztal, székek, alacsony ágy), a döngölt padlót foszlott, a portól rég elszürkült szőnyeg takarja. Az ablakok elé pokrócot aggattak – a házikó mégis, már kora reggel is elviselhetetlenül forró.

Tenyérével merít a bádoghordóból, fölé hajol, gyanakodva vizsgálja, de még túlságosan kábult. A víz kellemesen hűsíti. A kicsi tükörből fáradt arc bámul vissza rá. Kiölti a nyelvét, hunyorog. Randa pofa vagy, hallod-e; kopasz, ráncos szolgál. A cég csóró, engedelmes verőembere.

A tenyerében tartott víz kifolyik ujjai között. Akár az élet, gondolja, aztán ránt egyet a vállán, a filozofálás nem kétértelmű munkásnak való. Az ő dolga egyszerű. Mielőtt a cégvezető sárga terepjáróján bevonul, neki végig kell járnia a körzetet. Ellenőriznie kell, nincs-e eldugaszolódott árok, kibicsaklott vízelvezető cső, és távol kell tartania a „nemkívánatos személyeket”.

A konyhóban finom por szitál. A csöndben hallja alvó fia forgolódását, de nem megy megnézni. Amin nem tudsz változtatni, azon ne akarj változtatni. A gyerek első rosszulletekor riasztották a városi orvost, azt mondta: levegőváltozás, asztma, fulladás. Költözzenek el. De hová, doktor úr, kérdezte az asszony. A férjem jó munkát kapott a cégnél... A Nagy Vízköpőnél, szakította félbe a divatos légyszakállt viselő, öltönyös fiatalember – nos, akkor nincs mit mondanom. Becsüljék meg magukat. A cég megválogatja, kivel dolgozik.

Meg bizony. A férfi felhúzza a „munkaruhát” (a pulóver túl meleg, a nadrág bő); micsoda mázli, hogy százkilencven centisre nőtem. Az úrnak szüksége volt rám és a többiekre, hogy megrémítsük a „nemkívánatos személyeket” – a szomszédokat, akik nem kapnak a vízből. Egy csöppet sem.

Két éve alkalmazták, a fiú akkor még nem köhögött, vidám volt, csillogó szemű, mint a nővére. A lány egy héten csak három napot van otthon, bentlakásos iskolába jár az atyákhöz. Talán ezért jókedvű? Majd kicsattan az egészségtől. Bezzeg öccse satnya és ideges, túlérzékeny. Nem játszhat a többiekkel, mert hamar rohamot kap. A cégvezető úr kiállított számukra egy utalványt, amellyel minden hónapban ingyen váltják ki a gyógyszereket. Ő hálás ezért, de esténként, mikor végignéz a házon, káromkodik. Maradtunk volna otthon! Minden rokonom odaát él!

Hajnaltól kel, teszi a dolgát. Csöveket húz-von, vizsgál és jelent, s közben nyüglődik a „nemkívánatos személyekkel”, akik folyton megkörnyékezik. Ha éjszaka áthúznád az egyik csövet a földre, könyörögnek, a legkisebb, legvékonyabb csövecskét, örök életünkre hálásak leszünk. Nézd meg, elszárad a kukorica, minden tönkre megy. Ez a ti gondotok, öreg, hallja a hangját, míg végez az öltözködéssel.

A cég nem ad, hiába kérjük. Azt mondja, másutt, keletebbre sokkal drágábban el tudja adni a vizet. Az meg az ő gondja. Hozzám hiába jöttök! Ne gyertek többé!

Végignézi, amint elmennek: lehorgasztott fejű sereg vonszolja magát a porban, árnyékuk púpos keselyű. Minden hétvégén ugyanez a nóta, felvonulás, rimánkodás, és a végén némaság, ellenséges tekintetek. Bár, gondolja, belefásultunk mindannyian: ők a kérdésbe, én az elutasításba. Mindegy, mit akarunk, nem mi döntünk, hanem az úr.

Kilép a konyhába. A hőség bunkója sújt rá, megtántorodik. Oldalához nyúl, matat a fura kapcsolokon, cipzárokon, ellenőrzi a zsebbe gyúrt kesztyűt és sapkát. Jó két mérföld az út az A/3-ig. A cégvezető úr meghagyta, hogy ott kezdjen. Nyugtalanul tapogatja az övét. A kulacs, majdnem itt maradt a kulacs! A cég ajándéka, tíz órán át hűvösen tartja a folyadékot, nem ereszt, sőt, akkor sem reped el, ha hozzákocantja a fémhez. Nem babonás ő – itt, a sós tavak környékén hamar leszokik az ember az efféle ostobaságról –, visszafordul hát a kalyibába. Fölbreszti-e lányát a köhögés? Az atyák szerint veszélyes a testvére, s legszívesebben nem engednék haza egyetlen pillanatra sem. Fertőző vagy nem fertőző, mi nem kockáztatunk. Isten majd eldönti, mi az igazság.

Isten? Ebbe talán még a cégvezető úrnak sincs beleszólása. A lényeg, hogy tökéletesen elvégezze, amivel megbízták. Meg kell még töltenie a kulacsot. Friss víz nélkül ezen a környéken nem sokáig húzhatja az ember. A por nem egyszerű törmelék, hanem só, homok, agyag és száraz virágpór keveréke. Őt talán nem betegíti meg, az asszonyt se, de a kisleány... mit tehetne? Év végéig köti szerződés, ha idő előtt felmond, visszaperelhetik az eddig kifizetett pénzt is. Július van – a fennsík perzselő kályhatetőhöz hasonlít.

A bádognádhoz ballag. A lehetetlen nadrág miatt kénytelen terpeszben állni. Hirtelen felfújja a képét és szitkozódik. A hordóban lévő víz teteje olajosan csillog. Az éjszaka leülepedett folyadék felszínén só csapott ki, vagy más – a cég gondoskodik övéiről: külön cső vezet a konyhába. Éjszaka töltik meg a hordót, nehogy a szomszédok kiessék. A víz messziről jön, időbe telik, mire ideér.

Várakozás közben a kisleány szaggatott lélegzését hallgatja. A gyerek alszik még, de álma zavaros, és az ébredés utáni félóra szörnyű lesz. A férfi nyugtalan. A hordóban nincs használható víz, a cső ernyedten lóg kinyújtott kezében.

A cégvezető nem mondott semmit korlátozásról. A munkások megadott mennyiséget vehetnek igénybe, akkor sincs baj, ha ő elfeledkezne a limitről, mert a felesége gondosan jegyzi. Mocorgást hall, az asszony nehéz sóhajjal kimászik az ágyból, forró, érdes tenyerét érzi a vállán. Nem kérdez, széles arca csupa beletörődés. Mosakodni kell. Nem mehet vissza piszkosan az atyákhöz. Nem érdekelnék az atyák! Nincs víz! Szerezni kell.

Az első száz métert futva teszi meg, azután eszmél rá, hogy nem szabad kifáradnia, izzadnia sem. Magas szárú bakancsa súlyos darab, amerikai, lassú benne a járás, viszont távol tartja a port. Fújtat, zihál.

A mező akár a száradó, agyonmosott lepedő: vékony ráncai a cég által lefektetett mobilcsövek. Nagy találmány, büszkélkedett a cégvezető úr, oda irányítom a vizet a folyóból, ahová akarom. És én oda akarom, ahol rendszeren fizetnek érte. Így működik a világ.

Ne gyertek többé, kiáltotta akkor, és a szomszédok elhátráltak; hagyjatok békén!

Az A/3-as parcella elosztófejéhez igyekszik. A mobilcsövek porosan nyújtóznak a földeken. Jó ismerősei: sok százszor szerelte szét, hogy a cég utasításait követve vízzel lássák el a kijelölt területeket.

Mióta itt vannak, ő csak éjszakánként használta a saját csövet – elképzelhető, hogy nappal nincs víz a konyhában? Az asszony egy szót se szólt erről. Meg kell állnia, liheg, nézelődik. A szomszéd földje növénytetemekkel borított sivatag. Lehajol, megérint egy csövet, arrébb lép, most egy másikat tapint. A műanyag éget, előhalássza kesztyűjét, kapkodva húzza fel, az egyiket elejti, úgy megijed a saját elhatározásától. Nem kell elmennie a házig. A csőben már folyik a víz, elég rövidre zárnia, míg áthelyezi, bedugja egy másikba, akár gyerek a szívószálakat, néhány perc alatt megvan. A cégvezető úr talán észre sem veszi, és a bádognád hamar megtelik.

Munkához lát. Vékony vízszugár szökken elő a csőből. Fölé hajol, mohón iszik, majd összekapcsolja azzal a szállal, ami a viskóhoz vezet. Emlékszik, hogy a kallantyút nem zárta vissza. Felesége elszánt és élelmes teremtés, tudja, mit kell majd tennie.

Átpillant a halott földekre, majd a kezében remegő csőre. Az otthoni hordó megtelt. A fiú köhögése talán csillapodott, és lánya meg tud tisztálkodni.

Határozott mozdulattal megszakítja a vízellátást. Már csak csöpög a víz: nincs, nincs, nincs. Felemeli a műanyag csövet, az ég felé tartja, míg átcammog az öreg szomszéd földjére. Utoljára körbetekint, majd helyére illeszti a csövet. A szomszéd árkaiba vadul zubog a víz, a zaj valamelyest megnyugtató.